

ÚJHÍR

Az Újhartyáni Önkormányzat hivatalos

lapja

„Otthon van az ember,
ahol gyökerei vannak...”
– polgarmesteri gondolatok

Hartyánfeszt 2011.
– képriport

Idősek napközi otthona.

Akikre büszkék vagyunk...

Hölle Martin Junior
világkupa győztes.

Mit mesél
a „Gödör” ?

Tájházunkat megnyitottuk...!

2011. szeptember 17-18. Kulturális Örökség napjai. Minden évben országosan szervezett program, az ingyenesen látogatható épületek hétvégéje. Ilyenkor van lehetőség múzeumok, faluházak, tájházak, műemlék, műemlék jellegű templomok, kastélyok, bármiféle értékes épületek megtekintésére.

Az újhartyáni német kisebbségi önkormányzat is elhatározta, hogy még ebben az évben gyűjtést szervez egy tájház megnyitására. A gyűjtés során kezdett körvonalazódni, hogy igencsak a „huszonnegyedik órában” vagyunk ezzel a feladattal. A község faluháznak nevezett épülete régóta vár erre a funkcióra, de az elmúlt két évtized alatt helyt adott már zeneiskolai kihelyezett tagozatnak, ideiglenes egészségügyi intézménynek, faluvédő csoportnak, helyi körzeti megbízott rendőrünk irodájának, stb.

Most végre egységes álláspont alakult ki a községi önkormányzat képviselő-testületén belül: a Faluház Tájházként működjön tovább.

Évek óta kaptunk biztatást a budaörsi nemzetiségi tájház vezetőjétől, Jasszmann Gabriellától, aki a Kulturális Örökség Napjai alkalmából megnyitott Tájházunk fotóit látva szívből gratulált régi „álmunk” megvalósulásához és további feladatokkal látott el bennünket. Felvázolta a magyarországi Tájházak működési

engedélykérelem menetét, és a tájházi leltárkönyvhöz jutás lehetőségét. Amennyiben ezeknek a kötelezően előírt adminisztratív feladatoknak eleget teszünk, úgy a későbbiekben mód nyílik pályázatok beadására Tájházunk felújításával kapcsolatban.

Tehát, Tájházunkat megnyitottuk, látogatható, terveink szerint minden fontosabb községi ünnep, rendezvény alkalmával megtekinthető lesz. Amennyiben olyan vendég van a faluban, akinek szívesen megmutatnák, keressenek nyugodtan, nyitjuk és megmutatjuk. Ezen kívül szeretnénk, ha német nemzetiségi iskolánk tanulói, óvodásaink rendszeresen látogatnák, megfelelő foglalkozásokat tartanának ott.

Az újhartyáni Tájház kialakítása még nem végleges, az első szoba és a hátsó gazdasági rész vár berendezésre. Továbbra is várjuk a Tisztelt Lakosság felajánlásait!

És végül, a települési önkormányzat, német kisebbségi önkormányzat nevében köszönetet mondok mindazoknak, akik figyelemmel kísérték munkánkat, Újhartyán község Tájházának létrejöttéhez bútorokkal, képekkel, mindenféle régi tárgyi emlékekkel járultak hozzá. Köszönet az utolsó két hétben végzett berendezési, kialakítási, takarítási munkákért.

Lauter Antal

Az Újhartyáni
Önkormányzat hivatalos lapja

Engedélyszám: ISSN 2062-6339
Példányszám: 1200 db

Főszerkesztő: Dr Szikszay Péter; Főszerkesztő-helyettes: Závodszky Ferenc

Szerkesztők: Tölli Andrea, Lauter Antal

Szerkesztőség címe: 2367 Újhartyán Fő út 21.

Fotók: Surman Csilla, drszix és sokan mások.

E-mail: polgarmester@ujhartyan.hu; dszix@upcmail.hu

Telefon: 29-372-133, 29-372-258

Kiadja: Pressman Nyomdaipari és Ker. Bt. Felelős vezető: Bálint Ferenc

Nyomdai munkálatok: Pressman Bt.

2371 Dabas, Rozmaring u. 22., Tel./fax: 29-365-564

„Otthon van az ember, ahol gyökerei vannak, halottai az anyaföldben, ahol tegeznek az embert, ahol nagyapja ültette diófának a gyümölcsét tőri, és fát ültetve unokáira gondol.”

/Lénárd Sándor/

Tisztelt Olvasó!

Vége lett a Hartyánfesztnek, de azt hiszem, az idei még sokáig megmarad az emlékezetünkben. Nagy öröm volt látni a sok újhartyánit, és a rengeteg vendéget, öröm volt hallani a rengeteg kérdést, hogy „Ugye, lesz jövőre is?”, „Tervezzük-e, hogy több napos legyen?” és így tovább...

Négy évvel ezelőtt, mikor az első Hartyánfesztet szerveztük, Tóth Antival igencsak vakargattuk a fejünket, mikor egy óra alatt elfogyott az összes étel. „Ezt bizony alulterveztük!” – mondtuk egymásnak, de valahogy ez senkit sem zavart, az emberek jól érezték magukat, beszélgettek, táncoltak. De akkor sem gondoltuk még, hogy négy év múlva már 18 helyi csapat főzi majd az ételt, vagy azt, hogy több ezer ember látogatja majd meg a mi kis őszi fesztiválunkat.

Hogyan nőtt meg ennyire az érdeklődés? Hogyan lett ilyen vonzó a mi Hartyánfesztünk?

Először is, óriási köszönet illet mindenkit, aki időt, energiát nem sajnálva, egész nap dolgozott, főzött, vendégül látta az érdeklőket. A civil szervezetek, baráti körök nélkül sosem lenne ilyen gazdag és látványos ez az októberi vasárnap. Köszönet illeti a fellépőket, és a háttérben dolgozókat is. És természetesen mindannyiuk nevében köszönöm azt, hogy ilyen sokan kilátogattak a Hősök terére.

Nagyon jó látni, mire képes az én szülőfalum, ha az emberek összefognak egy cél érdekében. Jó tudni, hogy a civil szervezetek, baráti körök, a vállalkozók, a kisebbségi és a települési önkormányzat számíthat egymásra!

Vannak közös céljaink, vannak közös értékeink, van közös múltunk, és hiszem, hogy Újhartyánnak jövője is van! A sajátos kultúránk, ami itt a Hartyánfeszten táncban, zenében, gasztronómiában mutatkozott meg, más dolgokban is tetten érhető. Érdekesek vagyunk! Nemcsak magunknak, egymásnak; hanem ahogyan az kiderült, a térségnek, talán még az országnak is.

Van, aki azért jött el hozzánk, mert svábok vagyunk, és ő maga is az. Van, aki azért mert különlegesek vagyunk a szemében. Van, aki csak tudta, hogy itt jól érzi majd magát, és van olyan is nem kevés, aki már visszatérő vendégünk volt. A helyiek pedig talán jobban kedvelik már a Hartyánfesztet, mint a falunapot, hiszen falunap mindenhol van, de Hartyánfesztje csak nekünk, Újhartyániaknak.

Hol lehet még saját kertben termett krumpliszobor-kiállítás látni, és „malacból” inni a bort? Hol vannak még ilyen finom sütemények, és azt mosolygósan kínáló kedves aszszonyok? Hol van ennyi zenélni és főzni és mulatni tudó, de mégis komoly férfiember? Hol van ennyi nagy időket megélt, mégis fáradhatatlan, sürgő-forgó néni és bácsi? Hol látni olyat, hogy a 18 éves fiúk és a 68 éves nagypapák a világ legtermészetesebb módján koccintanak egymással, és beszélgetnek? Generációk vannak köztük, de nem generációs ellentétek, hisz van közös téma.

Sehol nem ilyen finom a lángos, a csülök, vagy a sör..., mert itt vagyunk otthon. Ez a mi falunk. Ez a mi otthonunk.

Dickens egyszer azt írta: „Az otthon nagyon erős szó; egy mágus sem beszélt, és egy szellem sem válaszolt ennél nagyobb erővel. Minden varázslatnál erősebb ez a szó, és ez a név.”

Jó tudni és érezni, hogy otthon vagyunk akkor is, ha elhagyjuk a lakásunk ajtaját, jó tudni, hogy az otthon, nemcsak egy házat, hanem egy falut is jelent nekünk.

Sokan vagyunk büszkéek arra, hogy Újhartyániak vagyunk. Mert ez a szó jelent nekünk sok mindent. Egy szemléletmódot, egy közösséget, egy kultúrát.

Én pedig a település vezetőjeként nagyon büszke vagyok az itt lakók szorgalmára, különlegességére, sokoldalúságára, egyszóval az Újhartyáni emberekre. Ám elsősorban nem polgármester vagyok, hanem Újhartyáni. Miért mondom ezt? Mert arra vagyok a legbüszkébb, hogy Újhartyáni vagyok. És ezt önöknek köszönhetem, ezt egymásnak köszönhetjük mindannyian. Vigyázzunk rá, hogy sokáig büszkéek lehessünk arra, hogy Újhartyániak vagyunk.

Schulcz József polgármester

Tartalom

Betekintés a képviselőtestület munkájába	4. oldal
Önkormányzati hírek, rendeletek, határozatok	5. oldal
Idősek napközi otthona	11. oldal
Vendégségben /Csutorás tábor/	12. oldal
Hartyánfeszt	13. oldal
Svábnap 2011.	17. oldal
Óvodaérettség	18. oldal
Mit mesél a „Gödör”	19. oldal
Mi is óvjuk környezetünket	20. oldal
Kerítés kiállítás	21. oldal
Egészségügy	22. oldal
Parlagfű	23. oldal
Máriabesnyői emlék	24. oldal
Akire büszkéek vagyunk	25. oldal
Kiállítás megnyitó a Pinceklubban	27. oldal

BETEKINTÉS A KÉPVISELŐTESTÜLET MUNKÁJÁBA

Újhartyán Községi Önkormányzat Képviselőtestülete az ÚJ-HÍR előző száma óta eltelt időszakban 3 alkalommal ülésezett, és az alábbi döntések születtek:

2011. június 29-én az Önkormányzat 25%-os tulajdonában álló ÚJFÖLD Kft-jébe Felügyelő bizottsági tagként jelölte Tóth Antalt és korábban Éger Ákost. Elfogadásra került az ÚJFÖLD Kft. társasági szerződés módosítása, amelyben az Önkormányzat pótbefizetést rendelt el, nem pénzbeli hozzájárulás formájában, valamint a jegyzett tőkéjét a Kft-nek módosította. Az ÚJFÖLD Kft-nek korábban az Önkormányzat részéről folyósított kölcsönre betéti kamatot számol fel, valamint a kölcsön biztosítékeként jelzálogot jegyeztet be. Meghallgatta és elfogadásra került a Dabasi Rendőrkapitány 2010. évi beszámolója. Az Önkormányzat 100%-os tulajdonát képező Ipari parkban lévő 3319 m² területű építési telkét értékesítette a Gastland Kft részére cseretelek elfogadásával, valamint további két belterületi építési telket vásárolt az Önkormányzat kedvezményen halasztott fizetéssel az Árpád u. végén.

2011. július 28-án megtartott ülésén a Képviselő Testület elfogadta a Dabas és Környéke Üdülőtábor Alapítvány 2010. évi beszámolóját. Éger Ákos képviselő írásban lemondott a pénzügyi bizottsági posztról, így módosításra került az elfogadott SZMSZ-e a Képviselő Testületnek, az alábbiak szerint:

Pénzügyi Bizottság:

- 3 fő képviselő:*
- Éger Ákos
 - Majer György
 - Tóth Antal
- 2 fő külső szakember:*
- Keindl Krisztina
 - Kaldenecker Zoltán

Elnök: Tóth Antal

Szociális Bizottság:

- 3 fő képviselő:*
- Dr. Szikszay Péter
 - Majer György
 - Tóth Antal
- 2 fő külső személy:*
- Fajth Andrásné
 - Svébisné Opczki Judit

Elnök: Dr. Szikszay Péter

Kulturális bizottság

- 3 fő képviselő:*
- Tóth Antal
 - Dr. Szikszay Péter
 - Majer György
- 2 fő külső személy:*
- Závodszy Ferenc
 - Hornyákné Fajth Teréz

Elnök: Majer György

Vagyonnyilatkozat Vizsgálatával foglalkozó bizottság

- 3 fő képviselő:*
- Tóth Antal
 - Éger Ákos
 - Dr. Szikszay Péter
- 1 fő külső személy:*
- Klemencz Györgyné

Elnök: Tóth Antal

Az Iskola Igazgató által betérjesztett 2010/2011 II. félévi tantárgy felosztásról szóló beszámolóját elfogadta a testület. A Testület elfogadta az újonnan kialakított Honlap arculatát és tartalmát, és engedélyezte a honlap cserét. Az Önkormányzat értékesítette az Akácfa u. 2. szám alatti ingatlanát 5 millió forintért, valamint értékesítésre került a volt halastó területéből megmaradt önkormányzati rész 10 millió forint összegért. Az Önkormányzat 100%-os tulajdonát képező Ipari parkban lévő 4389 m² területű építési telkét értékesítette az EDISON Haus Zrt-nek 12 millió forintért, részletfizetéssel.

2011. szeptember 12-én a Képviselő Testület határozattal elfogadta a jelenlegi biztosítások felülvizsgálatát és szükséges módosítását. Hozzájárult ahhoz, hogy a régi óvoda helyiségében helyet kapjon helyi katonai múzeum, valamint szintén a régi óvoda helyiségében 2011. októberétől beindítja a Német Nemzetiségi Idősek Napközi Klubját. Ismertetésre került a Megyei Rendezési Terv módosítása, és a képviselő testület tiltakozását fejezte ki a tervezett vasútvonal feltüntetett nyomvonaláról. Elfogadásra került a Helyi Építési Szabályzat, valamint a 2011. I félévi beszámoló, és a 2011. évi költségvetés módosítás. A Szociális rendeletet is módosította a Képviselő Testület az új Lakásfenntartási támogatás tekintetében. Elfogadásra került az Önkormányzat által felkért munkacsoportokban lévő helyi személyek névjegyzéke. A képviselő testület a 25%-ban tulajdonában álló ÚJFÖLD Kft-be kijelölte a könyvvizsgáló személyét. Pest Megyei Önkormányzat által megküldött kitüntető címetek megtárgyalta a képviselő testület és úgy döntött, hogy Majer György Iskola igazgatót jelöli a Megyei Önkormányzat által adományozható Arany János Pedagógiai Díjra.

Tájékoztató az új Közmunka Programról:

Feltételei:

- Az Önkormányzatok csak pályázat útján igényelhetik a Munkaügyi Központtól. A Munkaügyi Központ bírálja el a benyújtott pályázatokat, hogy hány főt biztosít az adott településre.

Ha az Önkormányzat megkapja a pályázaton a ... db főre az engedélyt, még 3 feltételnek együttesen kell teljesülnie ahhoz, hogy valakit fel tudjunk venni dolgozni közmunkásként napi 4 órára, mert az új rendszerben szerint csak 4 óras közmunka lehetséges:

- regisztrált munkanélkülinek kell lenni
- ne részesüljön munkanélküli ellátásban (azaz, a munkanélküli segély már lejárt a részére)

- jogosult legyen foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (azaz a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladhatja meg a 28.500.- Ft-ot)

Ha ezek a feltételeknek valaki megfelel, abban esetben tudjuk napi 4 órában határozott időre max. 4 hónapra nettó 28.500.- Ft-ért alkalmazni. (Hangosan megjegyzem: pont annyiért amennyi a segély összege)

Tehát látszik, hogy nem azzal van probléma, hogy az emberek nem akarnak elmenni közcélú munkásnak, hanem a rendszer szerint nem tudjuk felvenni, így nagy valószínűséggel a következő időben nem lesz park rendező közmunkásunk!

Schulcz József polgármester

Gázártámogatás

A nagycsaládosok szeptember 30-ig kérelmezhetnek kedvezményes árú földgázt a jövő évre .

A kedvezményes gázár iránti igényléseket a Magyar Államkincstár megyei igazgatóságaihoz kell eljuttatni. Az igénylőlapot a kincstár küldte meg az érintett családoknak. Akikhez mégsem jutott el, azok az államkincstar.gov.hu internetes oldalon tölthetik le, vagy a megyei igazgatóságoktól és a gázszolgáltatóktól is igényelhetik. A három vagy több gyermek után családi pótlékot kapó családok emellett igényelhetik az augusztusban megszűnt gáz- és távhőtámogatás helyébe lépő lakásfenntartási támogatást is.

A szociális alapú gáz- és távhőár-támogatás augusztus 31-én szűnt meg és épült be a lakásfenntartási támogatásba, amelyet a fűtéstámogatáson túl egyebek mellett lakbérre, albérleti díjra, közös költségre, csatornahasználati díjra, a szemétszállítás költségeire, villanyáramra, valamint víz- és gázfogyasztás költségeire is kérni lehet.

Újdonság az is, hogy ezt a támogatást a földgázt vagy távhőt használók mellett a más módon fűtők is igényelhetik. A kérelmeket a helyi önkormányzathoz kell benyújtani, az jövedelem- és vagyonvizsgálatot végez, és pénzben, illetve természetben állapíthatja meg a támogatást. A támogatás megállapításához szükséges jövedelemhatár 71 250 forint, vagyis az öregségi nyugdíjminimum 250 százaléka lesz az eddigi 150 százalék helyett.

Egyszerűsödik a támogatási rendszer, a jogosultságot biztosító jövedelemhatár emelése pedig lehetővé teszi, hogy a korábbi energiatámogatási rendszer jelenlegi jogosultjai továbbra is kaphassanak támogatást.

A lakásfenntartási támogatás rendszerében a jövedelmi jogosultsági feltételek módosítása mellett két új elem is megjelenik: a fogyasztási egység, valamint a vagyonvizsgálat.

A jövedelemszámítás alapja, - a jelenlegi egy főre jutó jövedelem helyett -, a háztartás fogyasztási szerkezetét jobban kifejező, fogyasztási egységre jutó jövedelem lesz, amely reálisabban jeleníti meg az adott háztartás jövedelmi és kiadási viszonyait, hiszen a fogyasztás és a kiadások a háztartás tagjai számának emelkedésével nem egyenes arányban növekednek.

Annak érdekében, hogy a támogatás a korábbinál igazságosabb és hatékonyabb legyen, a lakásfenntartási támogatás feltétele a jövedelem- és vagyonvizsgálat, amelyet a helyi önkormányzat végez el.

A törvény értelmében a lakásfenntartási támogatást elsősorban természetben kell nyújtani. A természetben nyújtott támogatás azt jelenti, hogy az önkormányzat közvetlenül a közüzemi (gáz, áram, távhő, szemétszállítás, stb.) szolgáltatók felé fizeti az esedékes számlát, illetve lehetőség szerint közvetlenül megvásárolja az adott településre jellemző tüzelőanyagot.

A támogatást elsősorban azokhoz a rendszeres kiadásokhoz kell nyújtani, amelyek megfizetésének elmaradása a kérelmező lakhatását a legnagyobb mértékben veszélyezteti.

A támogatás megosztva is adható: részben készpénz, részben természetbeni támogatás formájában.

Azoknak, akik eddig is jogosultak voltak a lakásfenntartási támogatásra, nem kell újra igényelniük a támogatást az azt a megállapító határozatban foglalt ideig változatlanul megkapják.

Ugyanakkor azoknak, akik eddig jogosultak voltak a gázár- vagy távhőtámogatásra, szeptember elsejétől nem jár tovább „automatikusan” a lakásfenntartási támogatás, mivel több ponton változtak a feltételek.

A lakásfenntartási támogatás iránti igényeket a kérelmező lakóhelye szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál lehet benyújtani, a megállapított támogatás pedig egy évig érvényes.

Például egy négytagú, két kiskorú gyermeket nevelő család esetében, ahol az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem 32 243 forint, az új rendszerben várhatóan havi 6 100 forint lesz a támogatás, szemben a régi szerinti 6 700 forinttal.

Egy öttagú, három kiskorú gyermekes család ugyanakkor - ahol 56 821 forint az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem - amely eddig nem volt jogosult támogatásra, havi 2 500 forintot kaphat. Az átalakítás fő célja az ellátásra jogosultak körének kibővítése, vagyis az energiatámogatás megszűnése miatt ellátás nélkül maradó jogosultak befogadása az új rendszerbe.

Göndörné Frajka Gabriella
jegyző

Felülvizsgálat indul!

Idén ősszel minden ingatlan tulajdonos köteles a háza előtt a fákat, bokrokat a szükséges mértékben megmeteszeni a járda járhatóvá tétele és az átláthatóság céljából. A járdák állapota ellenőrzésre kerül majd, és amennyiben bármely lakos részéről mulasztás történik, az illetékes ellen szabálysértési eljárás indítható, mely során bírság kerül kiszabásra az érintett ingatlan- tulajdonos felé. Ezt elkerülendő, kérünk mindenkit, hogy nemcsak ingatlanát, hanem az előtte található területet is tartsa rendben!

Újhartyán Község Önkormányzat Polgármesteri Hivatala **Építésrendészeti felülvizsgálatot** indít 2011. nov. 1-től! Kérünk minden kedves lakost, hogy amennyiben lakóingatlanán található olyan épület/épületrész, illetve történtek olyan változások az ingatlanon, melyekre beje-

lentési kötelezettség vonatkozik, és e téren elmaradása van, rendezze azt a Dabasi Földhivatal felé! Honlapunkon a rendeletek között megtalálható a Településrendezési Tervünk, melybe foglalva tájékozódhatnak az egyes építési övezetek előírásairól, a beépítési paraméterekről és kötelezően betartandó távolságokról, melyek minden ingatlanra nézve mérvadóak és kötelező jellegűek! Az ellenőrzés során megvizsgáljuk, hogy a valós helyzet megfelel-e a földhivatali nyilvántartásba vezetett adatokkal, figyelembe vesszük a Helyi Építési Szabályzatunkat, illetve Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény előírásait.

Göndörné Frajka Gabriella
jegyző

ALAPTÖRVÉNY ASZTALA

Az Országgyűlés 2011. április 18-án elfogadta Magyarország Alaptörvényét, az ALKOTMÁNYT.

Az Országgyűlés az Alaptörvényt jelentőségéhez méltó módon kívánja eljuttatni az állampolgárokhoz, így a Közigazgatási és Igazgatási Minisztériumon keresztül, minden településen felállításra került 2011. szeptember 1-től az ALAPTÖRVÉNY Asztala. Ez náluk is megtörtént, az előírás szerint ünnepélyes kivitelenben.

A kedves lakosok bejöhetnek a Polgármesteri Hivatalba, és nyomtatványon igényelhetnek ingyenes saját példányt, illetve helyben is tanulmányozhatják a törvényt. Későbbiekben egy művészi, illusztrált díszkiadás is igényelhető!

Göndörné Frajka Gabriella
jegyző

TÁJÉKOZTATÓ ELMŰ vezetékjog bejegyzése

ELMŰ vezetékjog bejegyzése

Sok lakost érint a mostanában Földhivataloktól kapott ELMŰ vezetékjog bejegyző határozata. Fő szabály, hogy a szolgáltató ELMŰ, csak a korábban megépített vezetékhalózatokról jegyeztethet be szolgalmi jogot a tulajdonos előzetes tudta nélkül.

A közcélú hálózat többféle módon érinthet egy ingatlant:

- föld alatti kábel nyomvonalaként
- föld feletti légvezeték nyomvonalaként
- előzőek biztonsági övezeteként.

A hálózat, és annak biztonsági övezete által érintett területre vonatkozik a vezetékjog.

Gyakran előfordulhat, hogy egy adott ingatlanon semmiféle vezeték nem található, viszont a tulajdoni lapra mégis történt vezetékjogi bejegyzés, mert a biztonsági övezet benyúlik az adott ingatlanra.

A hatályos villamos energia törvény (2007.évi LXXXVI törvény - Vet) kötelezővé teszi a hálózatok tulajdonosai számára, hogy 2012. december 31-ig közigazgatási eljárás útján kérjék a vezetékjog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyeztetését.

A meglévő vezetékeknél a vezetékjog eddig is létezett, csak a bejegyzés nem történt meg az ingatlan-nyilvántartásba.

Az eljárás során sem az eljáró hatóságok, sem az ELMŰ Hálózati Kft. nem keresi meg közvetlenül az érintett tulajdonosokat. A vonatkozó jogszabályok ezt nem is írják elő, mert nem új, hanem régóta meglévő vezeték létesítésekor keletkezett vezetékjogról van szó. Új vezeték létesítése során természetesen meg kell keresni a tulajdonosokat. A meglévő vezetékek bejegyeztetésénél a villamos energia törvény többlet jogokat és kötelezettségeket nem keletkeztet, ezért kártalanítás sem igényelhető (Vet 172.§(3)).

Göndörné Frajka Gabriella
jegyző

Anyakönyvi hírek

Házasságot kötöttek	Házasságkötés ideje
Balázs Gábor és Jánosik Ágnes Katalin	2011. 07. 16.
Stégner Tamás és Ménich Éva	2011. 08. 27.
Lantos Balázs Marcell és Szébert Krisztina	2011. 09. 03.
Fekete László és dr. Tóth Rita	2011. 09. 10.
Bárócz Péter és Lauter Eszter	2011. 09. 10.
Sarai Tibor és Bukovszki Tünde	2011. 09. 17.
Nádudvari Csaba és Bednárk Edina	2011. 09.24.

Elhunytak névsora		
Név	Születési név	Születési év
Hliva Józsefné	Cserna Mária	1919
Kleineiszel András		1919
Tunner Pálné	Golarits Máia	1927
Tunner Istvánné	Rutterschmid Katalin	1934
Kaldenecker Mihályné	Kucsera Erzsébet	1932
Kleineiszl Györgyné	Fajt Mária	1933
Fajth Györgyné	Kaldenecker Borbála	1932

Újszülöttek		
Név	Születési dátum	Anyja neve
Dávid Roland Dániel	2011. 09. 13.	Kalmár Márta
Iványi Lídia	2011. 09. 11.	Iványiné Fábián Dóra
Kántor Kitti	2011. 07. 14.	dr Kántorné Surman Andrea
Nagy Hunor Attila	2011. 10. 04.	Nagy Judith
Rizmajer Kinga	2011. 07. 08.	Béres Edina
Röck Barnabás	2011. 06. 17.	Röckné Szabados Krisztina
Szabó Levente	2011. 08. 12.	Szabó Erzsébet
Szűcs Bence	2011. 09. 30.	Szűcsné Bartalos Anett
Varga Dávid	2011. 09. 10.	Vargáné Surman Katalin
Wiezner Veronika	2011. 09. 01.	Ortó Mária

Gyermekvédelmi támogatások (pénzbeli és természetbeni)

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint az 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

A jogosult gyermek számára

A.) a települési önkormányzat jegyzője az 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott feltételek szerint

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot,
- óvodáztatási támogatást

B.) a települési önkormányzat Szociális Bizottsága- a Képviselő- testülettől kapott hatáskörében – a törvényben, illetve az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint **rendkívüli gyermekvédelmi támogatást** állapít meg.

A települési önkormányzat képviselő-testülete a hatáskörébe tartozó ellátást kiegészítheti, valamint a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint a gyermek és fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel más pénzbeli támogatásokat is megállapíthat.

A Képviselő- testület 3/2010. (III.26). a gyermekvédelem helyi szabályairól szóló rendelete értelmében:

• A gyermekek védelmét a következő pénzbeli és természetbeni ellátások segítik:

- rendkívüli gyermekvédelmi támogatás
- óvodáztatási támogatás
- rászorultságtól függő más pénzbeli ellátás:
 - fogyatékkal élő gyermekek támogatása
 - gyógyszer-támogatás
 - iskolai évet kezdő gyermekek támogatása
 - gyermekek karácsonyi támogatása.

Kökényesi Gabriella /szoc. előadó/

Új Lakásfenntartási támogatás

Az egyes szociális, gyermekvédelmi, családtámogatási, foglalkoztatási tárgyú törvények módosításáról szóló **2010. évi CLXXI. Törvény** 2011. szeptember 1-ei hatállyal **átalakította** a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben foglalt **lakásfenntartási támogatások rendszerét**. A módosítás célja, hogy a szociális gáz-és távhőtámogatás 2011. augusztus 31. napjától való megszűnés miatt kérelem alapján átkerülhetnek az önkormányzat által nyújtott új lakásfenntartási támogatás rendszerébe, amellyel egységessé válik a lakhatással kapcsolatos szociális ellátás rendszere.

Önkormányzatunk jelenleg az Szt.-ben meghatározottak szerint normatív, valamint helyi LFT-t nyújt.

Az új szabályozás az alábbiakban foglalható össze:

- Egységesen a jogosultságjövdelem határokat** az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 250 %-ában (**71.250.-Ft**) határozta meg a korábbi 150 % (42.750.-Ft) helyett.
- Eltörli** a LFT költségének jövedelmen belüli arányára vonatkozó előírásokat.
- A jövedelemszámítás alapján** a háztartási fogyasztási szerkezetét kifejező **fogyasztási egység**, az egy főre jutó jövedelem helyett.
- Bevezetésre kerül a **vagyon helyzet vizsgálata**.

A fentiek következtében a támogatásra jogosultak köre növekedni fog!

Az új rendszerű támogatás forrásigénye nehezen tervezhető, mert – bizonytalan a támogatottak számának ez- és jövő évi meghatározása, a háztartások jövedelmi helyzete, és – jelenleg nem ismert pénzügyi fedezet oldala.

A fentiek, valamint az önkormányzat anyagi lehetőségeit figyelembe véve a Képviselő Testület a szociális rendeletét módosította és lesabályozta a törvény szerint, hogy:

- A helyi- normatív lakásfenntartási támogatás kiegészítéseként- lakásfenntartási támogatásra jogosult az a személy, aki részére normatív lakásfenntartási támogatást állapítottak meg, de annak összege nem haladja meg a 3.000 Ft-ot.
- A lakásfenntartási támogatás összege 500 Ft.

Ez azt jelenti, hogy aki úgy gondolja, hogy jogos és valós a lakásfenntartási támogatás igénye az jöjjön be a hivatalba a szociális ügyintézőhöz, és kérjen egy formanyomtatványt az igényléshez.

*Göndörné Frajka Gabriella
jegyző*

Kóbor ebek befogásáról és a helyes állattartás szabályairól

Az önkormányzatokra törvények rónak feladatokat az állattartással kapcsolatban vagyis a 2008. évi XLVI törvény értelmében a települési önkormányzatok kötelező feladata a település belterületén a kóbor állatok befogása és elhelyezése.

A gyepmesteri tevékenység ellátását akár saját telep fenntartásával, akár szerződéssel oldják meg az önkormányzatok kutyánként, mely 15-25 ezer forint költséget jelent, attól függően, hogy az állatot meddig kell tartani.. Egyedileg nem azonosított állat befogása esetén ezeknek a költségeknek a megtérülése kevéssé valószínű.

Újhartyán Község Önkormányzata 2010-ben szerződést kötött az ócsai Szent Ferenc Állatotthonnal mely szerződés értelmében az otthon munkatársa a településen gazdtalanul kóborló ebet elszállítja.

Mikrochippel egyedileg megjelölt állat esetén a költségek kétféle módon térülhetnek meg:

- az állat tulajdonosa „kiváltja” a kutyáját, és megtéríti a befogás, tartás költségeit.
- az állatot elhagyó tulajdonosra állatvédelmi bírságot szabnak ki.

A szerződésben foglaltak alapján a kóbor ebek elszállítása lakossági bejelentés illetve az állatotthon munkatársa által végzett szűrőpróba szerű ellenőrzés alapján történik. Ezért fontos hogy mindenki tartsa a kutyáját kerítésen belül, ne hagyjuk szabadon kószálni, kóborolni. A helyi állattartási rendelet módosítás során külön ki fog térni az Önkormányzat a befogott ebek tulajdonosaira kirótt bírságra, ennek értelmében mindenkinek saját érdeke lesz, hogy figyeljen a saját kutyájára. Amennyiben az eb mégis elszállításra került és a tulajdonos észleli az eltűnését akkor átveheti az ócsai Szent Ferenc Állatotthonnál a felmerülő költségek ellenében.

Az állatkínzás, nem megfelelő állattartás, az állatok elhagyása büntetendő. A bejelentéseket első körben az önkormányzat jegyzőjének tehetik meg az állampolgárok.

Tájékoztatjuk a Tisztelt Lakosságot, hogy a helyi állattartási rendelet módosítása végett a községben élő ebek összeírásra kerülnek. Az összeírás 2011. november 1.-től kezdődik, melynek során minden eb nyilvántartásba kerül és fénykép készül róluk a könnyebb beazonosítás érdekében. Az új állattartási rendelet értelmében amennyiben a kóborló, bántalmazott vagy elhagyott ebet sikerül beazonosítani a tulajdonos állatvédelmi bírsággal sújtható! Az összeírás sikeres elvégzése érdekében kérem működjön együtt az Önkormányzat munkatársával.

*Göndörné Frajka Gabriella
jegyző*

Tájékoztató a termőföld bejelentési kötelezettségről

Tájékoztatjuk a lakosságot, hogy a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény vonatkozó előírásai alapján aki – az erdő művelési ágban nyilvántartott földrészeket kivételével – termőföldet használ (ideértve a mező- vagy erdőgazdasági művelés alatt álló belterületi földeket is), s annak területe - a földrészek számától függetlenül - az egy hektárt meghaladja, köteles a használatot annak megkezdésétől számított 30 napon belül a földhivatalhoz nyilvántartásba vétel céljából bejelenteni.

A bejelentést elmulasztó földhasználót a földhivatal bírsággal sújtja, aminek mértéke a termőföld ingatlan-nyilvántartás szerinti AK értékének ezerszerese. A meg nem fizetett bírság adók módjára behajtandó köztartozás. A bírság kiszabásával egyidejűleg a földhivatal - határidő megjelölésével - a bejelentés pótlására szólítja fel a mulasztó földhasználót. A határozatban előírt határidő elmulasztása

esetén - újabb határidő megjelölésével - a bírságot ismételtén ki kell szabni.

Ha a földhasználó személyére vonatkozó bejelentés nem érkezett, a termőföld használójának a tulajdonost, illetőleg haszonélvezet fennállása esetén a haszonélvezőt kell tekinteni.

Amennyiben a mulasztás ténye megállapítható, a földhivatalnak a bírság kiszabása és összege vonatkozásában nincs mérlegelési jogköre, a törvényben meghatározott összegű bírság kiszabása kötelező, és 2010. január 1. napjától a 177/2009. (XII. 28.) FVM rendelet értelmében nem lehet előzetesen felhívni az ügyfél figyelmét a jogszabálysértésre és mulasztásának pótlására sem.

Göndörné Frajka Gabriella
jegyző

Akár 20 százalékkal is nőhet az idén a területalapú támogatás

Akár 20 százalékkal is nőhetnek tavalyhoz képest az egy hektárra jutó idei uniós területalapú támogatások, mert az euróban meghatározott éves keret eleve bővül és a gyengülő forint is kedvez az átszámításnak. Az Európai Központi Bank (ECB) adatai alapján szeptember 30-án dől el, pontosan mekkora lesz az átváltási árfolyam.

Szeptember 30-án dől el, pontosan mennyi lesz az uniós pénzek forintban kifejezett összege. Az átváltási euró-forint árfolyamot az Európai Központi Bank határozza meg. A tavalyi átszámítási arány 275,75 forint volt, az idén azonban a gyengülő forint a területalapú támogatások szempontjából kedvezőbb helyzetet teremt. Most ugyanis szakértők 285-290 forintos átváltási árfolyamot valószínűsítene, így a forintosított támogatások az elmúlt évhez képest tovább nőhetnek.

Az MVH tavaly egy hektárra 45 586 forintot fizetett ki, az idén viszont az összeg elérheti a hektáronkénti 53-55 ezer forintot is, és ez az elmúlt évhez viszonyítva akár 20 százalékos növekedést is takarhat. A kifizethető támogatás még nagyobb is lehetne, ha a termelők nem igényelnék túl a 4 829 000 hektáros bázisterületet. Az MVH tájékoztatása szerint a gazdálkodók az idén 5 009 300 hektárra kérték területalapú pénzeket, és ez csaknem 4 ezer hektárral nagyobb a tavalyinál. A túligénylés miatt az MVH-nak arányos visszaosztást kell alkalmaznia.

A hivatal egyelőre nem adott felvilágosítást arról, mekkora lehet a jogosulatlan területigénylések aránya, illetve a hibás kérelmek miatt mennyi vizsgálatot kell még elvégeznie. A szervezet mindenesetre felkészült az október 16-án induló kifizetésekre, és most a kiutalásokat megelőző keresztellenőrzéseket folytatja.

Göndörné Frajka Gabriella
jegyző

Eljárási illetékről

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 2011. január 1. napjától hatályba lépett szabályainak egyik része az adóztatási költségek csökkentését (az eljárás egyszerűsítése, fizetési határidők egységesítése), másik része a jogalkalmazás megkönnyítését célzó rendelkezések.

A közigazgatási hatósági eljárás illetékének megfizetésével kapcsolatban a 2011. évtől a változás az, hogy ha egy beadványban több kérelmet terjesztenek elő, akkor az eljárás illetéket kérelmenként kell megfizetni, melynek összege: 2.200.-Ft.

Az illetékek további részletes ismertetése és egyéb információk megtalálhatók a www.ujhartyan.hu községi honlapon.

Göndörné Frajka Gabriella
jegyző

Szociális segélyek (pénzbeli és természetbeni)

Pénzbeli ellátások:

- Szociális rászorultság esetén a jogosult részére a települési önkormányzat jegyzője az 1993. évi III. törvényben meghatározottak szerint:
 - Időskorúak járadékát
 - Bérpótló juttatást
 - Rendszeres szociális segélyt
 - Alanyi ápolási díjat
 állapít meg.
- A települési önkormányzat Szociális Bizottsága- a Képviselő- testülettől kapott hatáskörében- az 1993. évi III. törvényben meghatározottak szerint:
 - Méltányossági ápolási díjat
 - Lakásfenntartási támogatást
 - Átmeneti segélyt
 - Temetési segélyt
 állapít meg. Ezen ellátások jogosultsági és egyéb feltételeinek szabályozására a helyi önkormányzat rendeletet alkothat, ez alapján:
- A Képviselő- testület 9/2009. (VI.04) a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló rendeletének célja, hogy a település lakóinak szociális biztonsága érdekében meghatározza a helyi Önkormányzat által biztosított egyes szociális ellátások formáit. A települési önkormányzat Szociális Bizottsága – Képviselő- testülettől kapott hatáskörében – e rendelet alapján:
 - rendszeres szociális segélyt
 - helyi lakásfenntartási támogatást
 - méltányossági ápolási díjat
 - átmeneti segélyt
 - temetési segélyt
 állapít meg.

Természetben nyújtott ellátások:

- Szociális rászorultság esetén a jogosult részére a települési önkormányzat jegyzője az 1993. évi III. törvényben meghatározottak szerint:
 - Alanyi, normatív vagy méltányossági közgyógyellátást
 - Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságot
 állapít meg.
- Az önkormányzat polgármestere az 1993. évi III. törvényben meghatározottak szerint:
 - Köztemetést
 állapít meg.
- A települési önkormányzat Szociális Bizottsága- a Képviselő- testülettől kapott hatáskörében- az 1993. évi III. törvényben meghatározottak szerint:
 - Adósságkezelési támogatást
 állapít meg.
- Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, melynek elbírálása a **Szociális Bizottság hatásköre**. Természetbeni ellátásként:
 - Rendszeres szociális segély
 - Lakásfenntartási támogatás
 - Átmeneti segély
 - Temetési segély
 nyújtható.

Kökényesi Gabriella
szoc. előadó

BURSA HUNGARICA FELSOÓKTATÁSI ÖNKORMÁNYZATI ÖSZTÖNDÍJPÁLYÁZAT PÁLYÁZATI KIÍRÁS – „A” típusú pályázathoz

Újhartyán Község Önkormányzata a Nemzeti Erőforrás Minisztériummal együttműködve a **2012. évre** ezennel kiírja a

Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázatot felsőoktatási hallgatók számára a 2011/2012. tanév második és a 2012/2013. tanév első félévére vonatkozóan.

A pályázatra azok az önkormányzat illetékességi területén lakóhellyel rendelkező, hátrányos szociális helyzetű felsőoktatási hallgatók jelentkezhetnek, akik felsőoktatási intézményben (felsőoktatási hallgatói jogviszony keretében) teljes idejű (nappali tagozatos), alapfokozatot és szakképzettséget eredményező alapképzésben, mesterfokozatot és szakképzettséget eredményező mesterképzésben, egységes, osztatlan képzésben, vagy felsőfokú szakképzésben, a képzési keretidőn belül folytatják tanulmányaikat.

Nem részesülhet támogatásban, aki katonai illetve rendvédelmi felsőoktatási intézmények katonai illetve rendvédelmi képzésében vesz részt, középiskolai akkreditált iskolarendszerű felsőfokú szakképzésben vesz részt, doktori (PhD) képzésben vesz részt, külföldi intézményben áll hallgatói jogviszonyban.

A pályázat benyújtási határideje: 2011. november 14.

A pályázatot az állandó lakóhely szerint illetékes települési önkormányzat Polgármesteri Hivatalánál írásban, a hivatalban hozzáférhető pályázati úrlapon, a pályázó által aláírva, egy példányban kell benyújtani.

A pályázat kötelező mellékletei:

1. A felsőoktatási intézmény által kitöltött eredeti Jogviszony- igazolás
2. Igazolás a pályázó és a vele egy háztartásban élők egy főre jutó havi nettó jövedelméről.
3. A szociális rászorultság igazolására szolgáló egyéb okiratok

A települési önkormányzat döntéséről és annak indokáról 2011. december 9-ig írásban értesíti a pályázókat.

Erről a pályázatról, és ezen témakörben itt nem ismertetett B. típusú pályázatról, részletes információkat kaphat, hivatalunkban és a www.ujhartyan.hu oldalon

Polgármesteri Hivatal

Idősek napközi otthona Újhartyánon

Régi megfigyelés az, ha az idősek magukra maradnak igen hamar előnytelen változásokon mennek keresztül. Először is, a korral egyébként is együtt járó, szellemi leépülés felgyorsul. Az idős ember elveszti a való világgal a kapcsolatot, gyakran depresszióba esik. A szellemi hanyatlást gyorsan követi a testi betegségek sora.

Ennek az időskori leépülésnek egyetlen ellenszere van, az, ha idős ember továbbra is aktív marad, nem érzi feleslegesnek magát. A másik fontos terápiás eszköz: az emberi társaság, a kommunikáció, a beszélgetés, az együttlét másokkal.

Erre találták ki világszerte az olyan intézményeket, ahol ezek a feltételek teljesülhetnek. Legkönnyebben a napközi otthon valósítható meg.

Háziorvosként és képviselőként is úgy érzem, kötelességünk kialakítani egy olyan intézményt, ahol idős polgártársaink jól érezhetik magukat.

A régi óvoda épületében lesz a napközi otthon, ami az én gyermekkoromban is az volt, csak éppen mi, akkori gyerekek jártunk oda. Az épület alkalmas erre, megfelelő a falak állapo-

ta, világos, jó kilátással a templomra, a Fő utcára. Tisztasági és frissítő felújításokat Önkormányzatunk megvalósítja.

Biztosítani kívánjuk a idősek be- és hazaszállítását, igény esetén az óvodából ebédet szállítunk ki. Lesz TV, rádió.

Jó idő esetén a szép és gondozott parkban lehet sétálni, üldögélni a fák alatt.

Az idősek segítése és a gondnoki feladatok ellátására állást hirdettünk meg, az állás pályázat útján betöltésre került.

Reméljük, a faluban szép számmal tevékenykedő civil szervezetek is bekapcsolódnak az idősek segítését szolgáló programba, s bizonyára oktatási intézményeink tanulói is különböző programokkal segítik majd oldani a hétköznapi magányát.

Egy közösség értéke abból mérhető le, hogy mennyire becsüli meg idős tagjait. Én szeretném, ha Újhartyán is megtenné a kezdeti lépéseket afelé, hogy elmondhassuk magunkról, hogy mi megtettük, ami a kötelességünk.

*Dr. Kökényesi Imre
Újhartyán*

Mit kell tennünk rosszullét esetén?

A jelenleg hatályos Egészségügyi Törvény pontosan szabályozza a sürgősségi ellátás rendjét. Fontos, hogy a lakosság tisztában legyen ezzel, hiszen a rosszullétek, balesetek, heveny egészségkárosodások esetén gyakran pánik tör ki, mert a betegek, a hozzátartozók nem tudják eldönteni, hogy mi a helyes teendő.

Tudnunk kell azt, hogy a sürgősségi ellátás egy speciális felkészültséget és elsősorban speciális felszerelést, eszközöket és legalább 2 ember összeszokott munkáját igénylő szakfeladat. A sürgősségi ellátás sikere elsősorban attól függ, hogy a sürgősségi ellátásban járatos személyzet időben be tudjon avatkozni.

Könnyű belátni azt, hogy baleset, egy szívinfarktus, egy agyvérzés, vagy bármilyen más heveny kórkép esetén egy magányos házi orvos a kis orvosi táskájával nem sok hasznosat tud tenni.

Sőt, kifejezett kárt okozhat az, ha a betegek a házi orvost hívják ki, ezzel hátráltatják a sürgősségi ellátó csapat kiérkezését. Jogi szempontból pedig a házi orvosnak, mivel nincsenek meg a sürgősségi ellátáshoz szükséges tárgyi és

személyi feltételei, maximum elsősegély nyújtási feladatai lehetnek. Neki is a mentőt kell hívnia.

Az EÜ törvény amúgy is kivette a házi orvos kötelmei közül a sürgősségi ellátást, tehát a házi orvos ilyen tevékenységre nem kötelezhető. Az ő dolga a krónikus betegellátás, a rendelői munka, a gyógyító-megelőző ellátás.

Ennek szellemében arra kérjük a község lakosságát, hogy rosszullét, baleset, mérgezés, vagy bármilyen más, sürgős beavatkozást igénylő esetben délután 4 óra és reggel 7 óra között hívják az Újhartyáni Központi Ügyeletet a 06-20-9 242212 számon.

Egyéb időpontban a Mentőszolgálatot kell hívni a 104-es ingyenes számon.

Ha nem jut eszükbe az ügyelet száma, vagy nem találják őket, hívják direkt a Mentőszolgálatot a 104-es számon.

A mentés a Mentőszolgálat feladata, amit az igen magas szakmai színvonalon készségesen ellát.

*Dr. Kökényesi Imre
Háziorvos
Újhartyán*

Vendégségben Újhartyánban

A XXVI. Csutorás Nemzetközi Népzenei és Néptánc Tábor 2011. augusztus 9-én az Újhartyáni Német Nemzetiségi Fúvószenekar vendége volt. A meghívást Lauter Antaltól, a Zenekar művészeti vezetőjétől kaptuk.

A koraesti órákban érkeztünk közel 130 fővel, majd egy jóízű, kiadós vacsorát költöttünk el a Faluközpontban, melyet az esti koncert követett. A házigazdák átfogó keresztmetszetet adtak a magyarországi német népzenei hagyományokból. Elsőként az újhartyáni Sváb Parti zenekar mutatta be műsorát, ők marsot, polkát és walcert játszottak összecsiszoltan, professzionálisan erőshangú rézfúvós hangszereiken. Később a település táncosai is felálltak, a magyarországi németesség táncait a Hercul Táncsoport tagjai ropták. A nézőket egyre inkább mulatásra, tánkra indította a rezesek zenéje, a táncosok produkciója. A csutorás táborozóknak volt lehetősége két évvel korábban megismerni az újhartyáni ízes dallamokkal, táncokkal. A helyi bemutatózókat sorát három fiatal lány, Nádas Barbara, Fail Dóra és Fail Eszter kétszólamú német népdalokat énekelve zárta, Lauter Antal harmonika kíséretével.

A sváb blokkot a Csutorás Tábor műsora követte, ahol zenészek, énekesek és néptáncosok mutatták be a magyar népi kultúra értékeit. Moldvai dallamokat furulyán és kobzán játszottak tá-

borunk oktatói és tanulói Kovács László vezetésével. Majd mezőségi népdalokat hallhattunk Boros Erzsébettől, aki Erdélyből, Buzásbocsárdról érkezett férjével és két gyermekével Örkénybe, a Csutorás Táborba. Ezután a 92 esztendő Pál Pista bácsi, az utolsó magyar dudás állt színpadra. Dudával, furulyával és hangjával kápráztatta el a közönséget a tereskei dudás. A műsort a Gajdos Zenekar (Okos Tibor, Buborék István, Horváth Attila) és a néptánc oktatói Adler Írisz és Böde István produkciója zárta. Tőlük kalotaszegi dallamokat és táncokat láthattunk.

Az izgalmas és változatos programot táncház követte, a tánctér zsúfolásig megtelt. Ekkor a közönség is belekóstolhatott a sváb táncok rejtelmeibe a Hercul Táncsoport segítségével, majd a Csutorásoktól szatmári táncokat tanulhattunk.

Az este nagyon vidám hangulatban telt, mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az, hogy az este 9 óra tájban Örkénybe visszainduló buszok mind daltól voltak hangosak.

Bízunk benne, hogy a XXVI. Csutorás Nemzetközi Népzenei és Néptánc Tábor keretében, 2012. augusztus 5-12. között ismét jövőre már XXVII. Lesz sikeres, hasonló fergeteges közös programot rendezhetünk.

Nemcsics Bernadett
Csutorás Tábor, szervező
www.csutorastabor.hu

Október 2-án idén is megrendezésre került a „Hartyánfeszt” Sváb gasztronómiai és kulturális fesztivál.

17 újhartyáni civil szervezet készítette és kínálta a sváb ételspecialitásokat. Pilisi, dabas-sári, és erdélyi vendégművészek valamint helyi zenekarok, és amatőr csoportok szórakoztatták a közönséget. Erről a jeles napról készült 4 oldalas színes képes beszámoló.

/A fotókat Surman Csilla és dr Szikszay Péter készítették./

SVÁBNAP 2011

Iskolánkban az idei tanévben is megrendeztük a már évek óta hagyománnyá vált Svábnapot, **Sváb gyökereink** címmel.

Az alsós tanulók projekt munka keretében különböző témákat dolgoztak fel.

A rendezvényt több hetes gyűjtőmunka előzte meg. A szülők bevonásával különböző régi gyermekjátékok készítéséhez szükséges anyagokat gyűjtöttünk. Például kukoricacsutkát, -száriziket, -sustyát, dióhéjat.

A nagyszülőktől is kértünk segítséget. Szaller Anna néni mesélt a gyerekkoráról. Megtanította a gyerekeket „pecolozni”, csutkából ólat építeni és gyerekjátékokat készíteni.

Az első és a második osztályosok csuhévirágot, szárizikból állatokat, itatót és hegedűt, dióhéjból bölcst készítettek. A gyerekek annyira kreatívak voltak, hogy fantáziájuk felülszárnyalta még a pedagógusokét is.

A harmadikosok a Faluház udvarán nagyszülők segítségével kukoricaszárból, csutkából háziállatokat, vályút készítették, valamint gallyak, rongyok felhasználásával rongybabát.

Ebéd előtt sváb zenére táncolhattak, amit az egyik nagypapa szolgáltatott. Az ebéd is sváb étel volt. Az asztalra bableves, gombóc, bodag, hagymáslepény és pogácsa került a lelkes szülők, nagyszülők jóvoltából.

A negyedikesek anyukák segítségével jellegzetes sváb süteményeket készítették. Tacszelt, labdarózsát és pogácsát. Öröm volt nézni, ahogy a fiúk is kivették a részüket a munkából. Ők is gyúrtak, nyújtottak, szaggattak és persze kóstolták is a finomságokat.

A délelőtt folyamán minden osztály ellátogatott a Faluházba, ahol Gattyán Pista bácsi mesélt a régi életről. Bemutatta a gazdasági eszközöket, szerszámokat, a lakás használati tárgyait.

A nap végén a szülők minden osztálynak sváb süteményekkel kedveskedtek. Végül a gyerekek megnézték egymás munkáit, majd kiállítást rendeztünk az elkészült játékokból.

Kitűnő hangulatban telt a délelőtt, s emellett sok hasznos információt is gyűjtöttek a gyerekek a hagyományörzéssel kapcsolatban.

Az 5.osztályosok sváb szavakat, kifejezéseket gyűjtöttek négy csoportban. A faluban élő 85-90 éves néniket kerestek fel. Az előzetesen összeállított hetven sváb szó jelentését kérdezték meg tőlük. A csoportok ezután egyeztették a kifejezéseket, így kialakult egy komoly gyűjtemény, amelyet minden gyerek hazavihetett. Majer Erzsébet néni segítette a szervezésben.

A hatodik osztály a régi házépítési szokásokból készült a Svábnapra. Már tavaly a népmeserő órákon készítettünk parasztház-maketteket. A településünk első házai szalmatörékes anyagból készültek. Ezt a módszert próbáltuk kivitelezni az iskola udvarán. Az agyagot felaprított szalmával és vízzel kevertük össze. Volt aki gumicsizmában, mások ledobva a cipőt és a zoknit, csak mezítláb taposták az agyagot, amit ezután kézzel erősen a náddal bevont falra csaptunk. A munkában Szolnoki András bácsi és Stegner Józsi bácsi segített.

Fiúk és lányok egyaránt nagy élvezettel végezték a munkát. A szorgos kezeknek köszönhetően sikerült előbb a „nagyházat” bevakolni, majd délig a „hajzlival” is elkészültünk. A nagyház padlózatát is agyaggal döngöltük le.

A munka alatt megjött az étvágyunk is így tízóráira jól esett a zsíros kenyér paprikával és a vizes-cukros kenyér is.

A folytatásban majd fehérre meszeljük a falakat, a tetőre nád kerül és kerítést is készítünk majd az épületek köré.

Hatalmas adagokban főtt a bableves a szabadtéri üstben a hetedik osztály számára. Hozzá igazi, hagyományos gombócot csináltak. A két fiú ötletét, hogy ez legyen a menü, s a főzés a program, bizony nem is volt olyan egyszerű megvalósítani. Összeszedni az edényeket, a hozzávalókat sem volt egyszerű. De megérté! A bableves ugyanis olyan finomra sikeredett, hogy otthon szinte nem is tudunk főzni. A gombóckészítés még az anyukákat is érdekelte. természetesen a szakács szerepét egy nyugdíjas asszony vette át, aki a mi napig főzi még a bablevest gombóccal.

A hartyániak régen ezt egytálételként fogyasztották, nem volt a leves után már más fogás. Erre a svábnapra a nagymamák készítették nekünk még tacszelt, bodagot, hagymás lepényt, he rcelt, labdarózsát, cimetrofnit és vajjas kiflit.

Így aztán már egyáltalán nem lehetett elmondani, hogy egyszerű ebéd volt. Több mint harminc fő ebédelt, lakott jól, és gondol vissza szívesen, szép emlékekkel erre a vidám napra. (Ruttersmid Katalin osztályfőnök)

A nyolcadik osztályosok a parasztudvar elkészítését vállalták el. Ezt komoly gyűjtőmunka előzte meg. Legelőször a szülői értekezleten fel kellett mérni, ki milyen eszközöket tud hozni. Ezután mindenki otthon összekészítette a szükséges szerszámokat és már előző nap elkezdtek építeni a parasztudvart. Ebben a munkában az apukák is segítettek. Másnap délelőtt hozták a gyerekek a többi szerszámot. A lányok az anyukákkal közösen egy lepedőre felfestették egy régi parasztház homlokzatát. Olyan volt, mintha ott épült volna.

Úgy gondolom, kiváló példája volt ez a nap a szülők és gyermekek és a pedagógusok összefogásának. Együtt ápoltuk hagyományainkat, együtt idéztük fel a múltat, és a közös munka öröme, sikerélményt nyújtott.

Alsós pedagógusok és Herczeg Jánosné

Óvodaérettség?!

Nagy esemény minden Szülő életében, amikor kicsi gyermekükkel először lépik át az óvoda küszöbét. Számítanak arra, hogy ezzel gyökeresen megváltozik a család megszokott napirendje és élete –különösen, ha az anya munkába áll-, de sokan ekkor szembesülnek azzal, hogy az **óvodai életbe való SIKERES bekapcsolódás (beszoktatás-befogadás) nem csak az óvodai módszereken, szakembereken múlik, hanem komoly kritériumai, feltételei vannak a gyermekre szülőre nézve is.**

A magyar gyermekek a 3. életévük betöltésével, ha szobatiszták óvodások lehetnek, de valóságban az óvodai életbe való zökkenőmentes bekapcsolódáshoz ez nagyon kevés...

Szükséges, hogy a gyermekben már kialakuljanak bizonyos idegrendszeri (pszichés) érettségi folyamatok, viselkedési normák, önállósági szintek is:

1. Szobatisztaság alapvető feltétel, ez a délutáni alvás idejére is vonatkozik. A stabilan szobatiszta gyermek általában már éjszákára sem kap pelenkát.

2. Önállóság elvárható már egy bizonyos fokon, illetve az önállóságra való törekvés a gyermek részéről. Pld.: önállóan étkezzen, igyon pohárból, kis segítséggel WC-t használjon, öltözködésnél próbálkozik, apróbb kéréseket teljesen. Az óvodában egy-két felnőtt van 20-25 gyermekkel, tehát önállóság hiányában a gyermek feszült, kétségbeesett lesz.

3. Beszéd, kifejezőképesség: Fontos, hogy a gyermek, legalább alapvető igényeivel kapcsolatban, ki tudja magát fejteni az óvónővel és kis társaival szemben is. Természetesen a beszéd hiányában fel lehet venni az óvodába.

4. Lelki érettség: kiemelt jelentőséggel bír, hogy a gyermek pár órára el tudja fogadni az anya távollétét, és tisztában legyen azzal, hogy óvodai tartózkodása nem végleges, legyen biztos abban, hogy érte fognak jönni. Ugyanez az érettség vonatkozik a szülőre is, hogy a fizikai elválást el tudja fogadni.

A gyereknek nem szabad éreznie, hogy a szülő elbizonytalanodik, aggódik, a felnőttnek erőt kell sugároznia. **Az anyának tudatosítania kell a gyermekben, hogy más felnőttben is bízhat, más felnőtt is szeretettel veheti körül.** A szocializációs folyamatnak fontos lépése, amikor az anya-gyerek duális kapcsolata

latba belép az apa, aki szintén biztonságot nyújt. Majd belépnek ebbe a körbe a nagyszülők, rokonok, fokozatosan tágul a gyerek szociális tere. Végül eljut oda, hogy a játszótéren vagy kortársakkal eljátszik anélkül, hogy a szülőnek közbe kellene lépnie. Minden idegentől, újtól félni fog a gyermek, ha nem tanulja meg, hogy az új lehet pozitív is. Az anyának tudatosan törekednie kell arra, hogy a gyermek fokozatosan leváljon. Ha a szülő arra koncentrál, hogy mindentől megvédje a gyereket, akkor később, ha majd elengedi a kezét, az lesz az érzése, hogy a gyerek veszélyben van. Ez pedig frusztrációt okoz a gyermekben, aki amúgy is szorong az új helyzet miatt. Ekkor tehát hiába mondogatja az anya, hogy „jó helyen vagy itt, kisfiam”, ha közben ölelgeti. Úgy kell a gyereket elengedni, ahogyan a madár a fiókáit: határozottan indítja útnak a fészekből, mert bízik abban, hogy a szárnyuk elég erős a repüléshez. A kismadarak maguktól ritkán indulnak el, de ha az anyjuk meglöki őket, a szárnyukat reflexszerűen kiterjesztik. Így van a gyerekekkel is: az anyának határozottan kell biztatnia, hogy belépjen a közösségbe, és a gyerek reflexszerűen használni fogja a már meglévő védekező-mechanizmusait, vagy pedig megtanulja az újakat másoktól. Csak akkor fog önálló felnőtté válni, hogyha az anya határozott e tekintetben, mert a gyermek soha nem fogja azt mondani, hogy „most már engedj el”.

Kecskésné Rizmajer Ildikó

Mit mesél a Gödör ?

Béla-gödör, Lámlök, Kácsa-gödör, Cigleher... nincs olyan tősgyökeres újhartyáni akinek legalább egyikre ne ugrana be valami személyes, gyerekkori emlék. Legalább egyik helyszíne volt a számháborúnak, focinak, bandázásnak, gyerekkori csínytevéseknek. Az utóbbiak már az enyészet martalékává váltak, számunkra már csak a Béla-gödör enged eredeti alakjára következtetni. Eredeti alakjára? Mit is tudunk róla?

A Béla-gödör eredetéről már kevesen emlékezhetünk, ezért felkerestem nagyapámat, Schulcz Istvánt, mivel ő egész közel, a Pilisi utcában töltötte gyerekkorát. Ahogy leültünk az asztalhoz, pár perc után már elő is jöttek a „strandélmények”. Na de ne szadjunk ennyire előre.

A Béla-gödör – ki gondolta volna - eredetileg domb volt. Kökényesi Imre 1980-ban kiadott Újhartyán című könyve szerint 1920-ban kezdték a falubeli lakosok széthordani elsősorban a Pilisi utcai házak építéséhez, ezeket a Liebner-birtokból kiszakított részeket „Újtelepnek” nevezte. Mára természetesen ezeket a házakat is felújították vagy újakat építettek helyettük. Az építkezések után két gödör képződött, amik a környék esővízgyűjtőjévé váltak. A Faluközpont felőli nagyobb részt állatok fürdetésére használták. Ennek nagyságát jól érzékeli, hogy ide hordták a környékbeli lovakat úsztatni. A Szőlősor felőli részt pedig a falubeliek fürdésre, korcsolyázásra használták. A Béla-gödör vízének fontos szerepe volt az élelmezésben is. A vízben nevelkedett halak „kosaras horgászattal” a tápláléklánc részesévé váltak. A Béla-gödör aktívan a '60-as évekig volt a nyüzsgő élet helyszíne, amikor is vize kiszáradásnak indult, majd elegyengették földjét. 1970 környékén az újhartyáni úttörők az

egész területet beültették nyárfával. Ezek utolsó darabjait az új óvoda építés tereprendezésekor kivágták.

Ki is volt a névadó Béla? A gödör mellett (Epres utcával szemben) működő „Béla kocsmá” tulajdonosáról, Kaldenecker Béláról kapta a nevét. Mára már ez a kocsmá is a múlté, rendeltetése után lakodalmak számára készítő ház lett majd magántulajdonba került.

Teljes lett a kép: egy fekete-fehér filmcskén látom nagyapámat ahogy „megküzd” a többi fiúval a víz használatáért vagy éppen egy csapat meztlábás fiú „bosszút áll” a fürdőnadrágok ellopásával a többiekén, hasonlóan Molnár Ferenc „A Pál utcai fiúk” című ifjúsági regényéhez.

Rizmajer Éva

Néhány kép a Gödör közelmúltbéli „életéből”:

A tradicionális hartyáni Búcsú, lovasbemutatók, és versenyek és az utóbbi évek nagyberuházása az Óvoda építés képei.

Nagy esőzések idején „szinte csónakázhatnánk a „Gödör”-ben.

A „Gödör” él, és további hasznosításán érdemes gondolkoznunk.

Mi is óvjuk környezetünket!

Az Újhartyáni Nagycsaládosok Egyesülete nevében megalakulásunktól kezdődően azon munkálkodunk, hogyan tegyük hasznossá magunkat, saját ügyeink intézésén túl az egész község javára. Önkormányzatunk egyetértésével kézbe vettük a faluban keletkező szelektíven gyűjthető anyagok közül, a műanyag és a fém hulladékok kezelését. Közös döntés alapján belevágtunk, egy igen nemes, de mint már kiderült nem is könnyű feladatba. Az utcákról történő összegyűjtést követő válogatás (színre, fajtára) és tömörítés (taposás) sokszor fáradtságos, de igen csapatépítő munka. Az első gyűjtés óta eltelt idő lassan, közösséggé formált minket, ezzel is megvalósítva Egyesületünk céljait, többek között: „Egymást ismerő, és segítő közösség szervezése, és a jövő generációjáért érzett felelősség erősítése.” Itt említeném meg, hogy várjuk mindazokat, akik egyetértenek céljaikkal és csatlakozni kívánnak közösségünkhöz. Gyűjtéseink számokban: az elmúlt hat hónapban; 2007 kg PET (1kg=27db), 200kg ALU, 2370 kg háztartási kiscső és 526kg egyéb műanyag hulladékot szállítottunk el falunkból újrahasznosításra. Köszönet ezért minden Újhartyáni lakosnak, aki velünk együtt fontosnak érzi gyermekeink jövőjét és az élhető környezet megóvását, és e nemes és fontos értékek mellett támogatja Egyesületünk munkáját. Azt is nagyon megköszönjük, ha a jövőben a műanyag palackokat megtaposva helyezik ki zsákjaikba, evvel is közös erővel még hatékonyabbá tudjuk tenni gyűjtést.

Gregus Anikó

1956 hozadéka legyen a becsület és tisztesség!

Bár 55 évvel ezelőtt végül a túlerő győzött, az igazi győztesek mégis mi voltunk. Az 1956-os hősök és vértanúk áldozata mégsem volt hiábavaló. Kiheverhetetlen sebet ejtett a kis magyar nép tanúságtétele a szovjet rendszerű, bolsevista ideológián alapuló önkényuralom tekintélyén. Megmutatta milyen gyenge alapokon áll a diktatúra emberellenes ideológiája és megvalósíthatatlan gazdasági utópiája.

Habár az 1956-os szabadságharcot vérbe fojtották, az eszmélés, a társadalmi erjedés és a népgazdaság reformjai – habár kis lépésekben, olykor visszafajtván – 1956 után indultak meg. 1956 további jelentősége, hogy az addig legyőzhetetlennek hitt Szovjetunió a kis magyar néptől oly sebet kapott, mely hosszú távon halálosnak bizonyult, hiszen a birodalom elnyomott népei is öntudatra tértek, és elkerülhetetlen volt ott is a reform útjára lépni. Mivel a bolsevista utópiára épült szocializmus megreformálhatatlan volt, összeomlott a szovjetrendszer.

A mai független, szabad Magyarországon – 1956 eszméit magunkévá téve – az erkölcsi megújulás útjára kell lépünk, hogy a gazdasági élet reményteli, átalakulásával egyidejűleg egy megtisztult társadalomban élhessünk, és azok a fogalmak, hogy „becsület, tisztesség” ne az élehetlenség jelzői legyenek az emberek felfogásában. Csak így remélhetjük, hogy az utánunk következő nemzedékek harmóniában, békében élnek majd, és a dolgozó hétköznapjaik láncolatában valóban megérik a régtől áhított szebb jövőt!...

Én hiszem, hogy az élet nagyszerű dolgokat tartogat a magyarok számára, hogy visszanyerjük büszkeségünket, hogy képesek leszünk úgy cselekedni, hogy ne csak szóban, de tettekkel is elősegítsük közös felemelkedésünket. Végül is nem azért jöttünk a világra, hogy elszenvedjünk az életet, hanem hogy értelmet adjunk neki!

Schulcz József

Kerítéskiállítás

Nem tudom mennyire egészséges olyan beszámolóval a sajtóban jelentkezni, ahol a történetet közlő egyben szereplője is az eseménynek. Félresöpörve ezt a gondolatot és eleget téve a felkérésnek, egy pesti utcabátról összefoglalom mindazt, amiről azt gondolom, hogy újságunk olvasóit érdekelheti. A dolog azzal kezdődött, hogy év elején megkeresett Fata Norbert képzőművész és a Svájc-ból hazaköltözött Nádasdi Mihály pestlőrinci galériatulajdonos, hogy az éppen induló Hincz Gyula kiállítás után - Norberttel közösen - a mi munkáinkat mutatták be itt. A megnyitóbeszédet megosztva Polgármesterünk Schultz Józsi és Pataki Gábor művésztanár (kollégám) vállalta, a programot még Serfel Gábor tubaművész játéka színesítette, az újhartyáni csapat azzal vált teljessé, hogy a számos érdeklődő közt jelentős arányban képviseltették magukat Újhartyánból és nem utolsósorban a Mag Tv rögzítette az eseményt. A hamar érzékelhető siker kapcsán kezdtünk el azon gondolkodni, hogy Pestlőrinc és Újhartyán között létesítsünk valamiféle kapcsolatot, aminek keretében az első lépés talán ez az utcabátr lett. Félreértés ne essék, ez a Kerítéskiállítás néven megrendezett teljes napos program az ff-galéria rendezésében nem először és nem csak ezzel a céllal jött létre, de a meghívás arról is szólt, hogy a Lőrinciek mellett Újhartyán mutatkozna be Pestnek ebben a hosszú szép utcájában. Nádasdi Misi szép mondata az esemény mottója: a kerítés nem elválaszt, hanem összeköt minket. Azt, hogy Hartyán színvonalas programmal debütált, azt már községünkben élő, a Zeneakadémián idén Oratórium szakon végző, elképesztő hanggal megáldott énekesnő, Jánosik Ágnes fellépése biztosította. A kiállítóink között az Iparművészeti Egyetem idén harmadéves hallgatója, Majer György, a BKF-en grafikai szakos Surman Barbara és Nagy Zsófi, az Újpesti Művészeti Iskola diákja, a gimnazistákat Sásdi Laura rajzaival, de gitárjátékával is képviselte, míg a községünkben rajtot tanuló, dabasi Szanyi Tünde szép hegedűjátékával erősítette bemutatkozásunkat. Hornyák Teréz, aki a helyszínen szervezte kifogástalanul a munkákat a Lőrincet közülünk legjobban ismerő nagymamával és az ékszereit bemutató lányával, Hornyák Ágnessel járult hozzá sikerünkhöz. Az összefogást jelzi, hogy Jánosik Ágit polgármesterünk szállította és mutatta be, párom Rizmajer Ildikó és Szabó Ágnes pedig a kiállítás effektív létrejöttében szorgoskodott tevékenyen. A visszajelzések nagyon jók, talán valami tényleg elindult, örömmel látnám a folytatást, kihasználva a lehetőséget is a tudósítással, ezzel szélesebb körben is ismertetni a lehetőséget, ami Pestlőrinc és Újhartyán közti kapcsolatot tovább szélesítheti.

Závodszy Ferenc

A szívótechnika és az inhalációs terápia jelentősége gyermekek légúti betegségeinek kezelésében

A gyermekek leggyakoribb betegségei közé az elhúzódó nátha következtében kialakult szövődmények tartoznak.

A szünni nem akaró orrfolyás és orrdugulás mellett a köhögés a legáltalánosabb panasz.

A betegség kezdetét a szülők szinte minden esetben a köhögéssel hozták összefüggésbe. A kórokozó fertőzőképessége és a gyermek aktuális immunitása alakítja a betegséget.

A kórkép gyakorisága indította el Miriszlai Ernő professzor úr munkacsoportját arra, hogy kidolgozza a gyermekkori náthás eredetű orrmelléküreg-, középfül-, orrmandula- és légúti gyulladások megelőzésének és műtét nélküli kezelésének módját. Ehhez tartozik a szívótechnikával történő váladékeltávolítás, a kórokozók mennyiségét csökkenti. Az inhalációs terápia a váladék oldását és kiürülését segíti a légutak teljes hosszában.

Abban a korban, amikor a gyermek még nem tudja kifújni az orrát, az orrváladék rendszeres leszívása csökkenti a váladékkal tovaterjedő fertőzés kialakulását.

A nátha első és leggyakoribb szövődménye az arcüreggyulladás, mely gyakran okoz krupphoz hasonló heves szaraz éjszakai köhögést, de nem azonos azzal. Teljes gyógyulást, csak az arcüregek és a rostasejtek gyulladásának megszűnése eredményez. A náthával kezdődő és a tüdőben hörghuruttal folytatódó, heteken át tartó kórkép főleg az óvodás korú gyermekek betegsége. Terápia: a porszívó orrszívó használata, valamint az orrnyálkahártya lelohasztására és egyidejű váladékoldásra alkalmas orrspray, lehetőség szerint sóoldatos inhalálás. Nem gyógyuló esetekben igen hatékony segítség lehet a Proetz kezelés. Hatására a

melléküregekben lévő váladék a kórokozók tömegével együtt eltávolítható.

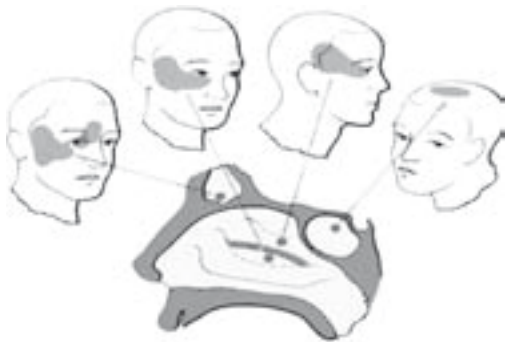
Ez előzetes aerosolos inhaláció és melegítés után fekvő helyzetben, hátralógatott fej mellett orvosi rendelői körülmények között történik. Egyik orrfélbe steril fiziológiás oldatot csepegtetünk, amelyet a másik oldal orrfeléből kiszívunk /Bernoulli törvény/. Korhatár nincs. Sajnos, nem minden esetben kerülhető el az antibiotikus terápia. Miriszlai professzor úr álláspontja szerint az elhúzódó nátha nem banális betegség, hanem kiindulópontja a légutak betegségeinek. Az orrhigiéne gondolata és eszközei ennek a preventív szemléletnek eredményeképpen alakultak ki, amelyet professzor úr tanítványa, volt munkatársa dr. Somi Ildikó gyermek fül-orr-gégész is visz tovább.

Az orrhigiéne kifejezés az orrjáratok tisztaságának fontosságát jelenti minden életkorban.

Ennek egyik otthoni eszköze az orrszívós porszívó minden nap gyakorlattá vált, határainkon túl is ismerik.

A náthával együtt hét egymást indukáló betegsorosozat alakul ki, amelyet Miriszlai professzor úr a betegség mérföldköveinek nevezett -nátha, -arcüreggyulladás, -fülkürthurt, -savós dobüregi folyadékgyülem-, orrmandula duzzanata, -gége-légcsőhurut, -hörghurut Tartós orrfolyás köhögés hátterében gyakran ez a hét kórkép áll. Somi doktornő találóan Hétfejű Sárkány betegségnek nevezte el, utalva arra, hogy nem elég egy-egy részproblémát megoldani, a teljességre kell törekedni. Erről írt mesekönyvet a Hétfejű Sárkány címmel és a Szülőknek Győzelem a nátha felett.

Dr Jákli Györgyi

Orrdugulással, nehezített orrlégzéssel járó homlok-, arc-, tarkótáji, fejfájások, allergia, arcüreggyulladás, hátra, torokba csorgó váladék, száraz, kínzó köhögés, visszatérő fülfájások nehezítik

Ön, vagy gyermeke napjait, éjszakáit?

Orrhigiéne **orvosi** rendelésen, speciális technikával (Proetz módszer) megoldást kínálunk – az arra alkalmasoknál.

Dr Jákli Györgyi

Előjegyzés: 06-20-9736-328

Dabas, Luther u. 10.

Hétfő, szerda: 16.00-tól, szombat: 8.00-tól

Rendelési idő: Dr. Kökényesi Imre

Újhartyán, Fő u. 26. Tel.: 29-372-152

Hétfő: 8.00-11.30.

Kedd: 13.00-17.00.

Szerda: 8.00-11.30.

Csütörtök: 13.00-17.00.

Péntek: 8.00-11.30.

Rendelési idő: Dr. Kovács Ákos

Újhartyán, Fő u. 26. Hernád, Fő u.150/a

	Hernád	Újhartyán
Hétfő:	8.30-11.30	13.00-15.00
Kedd:	12.00-15.00	8.00-11.00
Szerda:	9.00-11.00	13.00-15.00
Csütörtök:	15.00-17.00	8.00-10.00
Péntek:	11.00-14.00	8.00-10.00

Ügyelet:

Hétfő és szerda és páros hét péntek: 12.00-16.00 óráig

Dr. Megyeri István, Kedd és csütörtök és páratlan

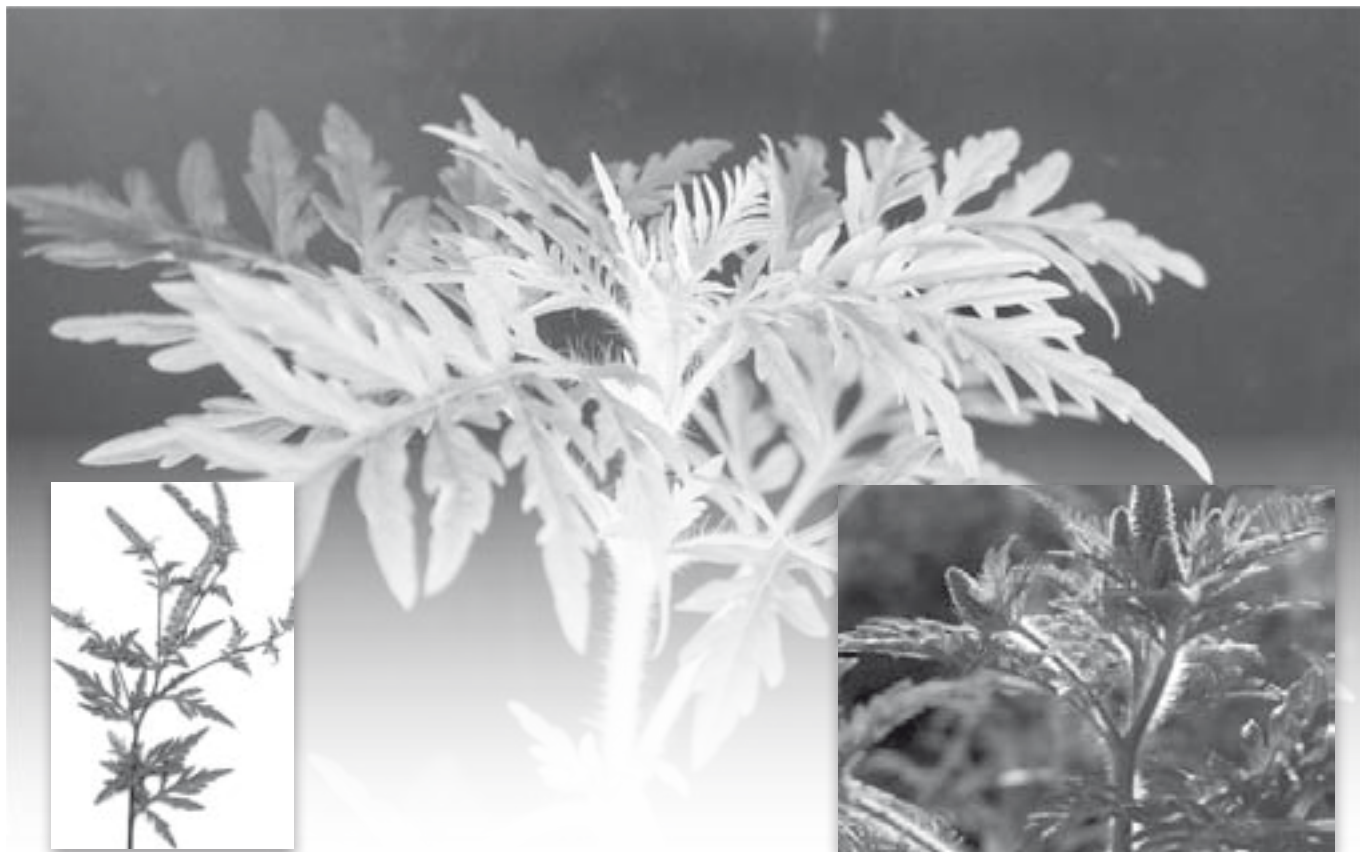
hét péntek: 12.00-16.00 óráig **Dr Kökényesi Imre**

Hétköznap: 16.00 órától reggel 7.00 óráig és

Pénteken: 16.00- Hétfő 7.00-ig: Központi Ügyelet:

Újhartyán, Fő u. 26. Tel.: 373-020, 06-30-244-2212

Parlagfű

A parlagfű latin neve *Ambrosia artemisiifolia*, azonban ne tévesszen meg senkit ez a szépen hangzó név. Nem valószínű, hogy a görög istenek eledele, inkább a bölények legelték az amerikai prériken.

Az Észak-Amerikából származó gyomnövény Európában nem őshonos. 1878-ban tűnt fel először Svájcban, majd az I. világháború környékén kezdett elterjedni Európában. Magyarországon területén az 1920-as években Somogy déli részén tűnt fel először. Terjedése kezdetben lassú volt, mert a növénynek alkalmazkodnia kellett az európai éghajlathoz. A parlagfű a hetvenes évekig nem okozott jelentős mértékben allergiát. Viszont azóta koncentrációja nagymértékben megnövekedett, és komoly népegészségügyi problémát okoz. Magyarországon a létező 350 gyomnövény között a legelterjedtebb gyomnövényé vált.

A növény 20–140 cm magas, terebélyes, egyéves gyom. A talajhoz közeli néhány cm-es részen 2-3 elágazása is lehetséges. **Virágpora súlyos allergiát okoz.**

Leggyakrabban utak és vasúti sínek mentén, parlagon hagyott területeken (innen ered a parlagfű név) fordul elő. Akinek szép és ápolt a kertje, udvara annak nem kell aggódnia, hogy elszaporodik. Újhartyánra nem jellemző, hogy sok lenne az elvadult kert vagy háztáj, inkább a településen kívül az utak, árkok mentén, szántóföldek szélén találni belőlük sokat (pl. Monori úti felüljáró). A virágok beporzását a szél végzi, a virágpor (pollen) több km távolságra is el tud jutni, így nem csoda augusztustól október közepéig „fél Hartyán” tüsszög!

A parlagfüvet irtani kell, nemcsak azért, mert a hatályos jogszabályok ezt előírják, hanem mert ez önvédelem. Aki parlagfüvet lát húzza ki, szóljon rá arra, akinek a kertje tele

van vele és lármázzon az illetékes helyeken, ahol tehetnek valamit. Nem lesz rövid csata: egy szál növény akár 60 000 magot is hozhat és a növény magjai legalább 40 évig életképesek a talajban, így nem lehet arra számítani, hogy a probléma hamar eltűnik. Nem fog! Évtizedekre be kell kalkulálni a védekezés költségeit, de ez még mindig kevesebb, mint az allergiások, asztmások kezelési költsége, a gyógyszerek és a kieső munkaidő ára.

A parlagfű irtását folyamatosan kell végezni. A növényt a virágzása előtt kell elpusztítani, hogy ne szórhasson virágport, és ne érlelhessen termést.

A környezetet és a pénztárcát is leginkább kímélő eljárás a kaszálás. A fiatal növényeket a talajszinten a gyökérnyaki résznél kell elvágni, mert a növény az alacsonyan elhelyezkedő oldalrügyeiből 3-4 oldalhajtást nevel, és pár hét múlva újra virágba borul. Általában három kaszálás biztosít megfelelő eredményt.

Vegyszeres gyomirtás a korai növekedési fázisban a hatleves állapotáig hatásos.

Mivel a parlagfű zárt növénytakaró mellett nem fejlődik, visszaszorítható jól fejlődő növényzet telepítésével, és fűmagvetéssel, gyepterelítéssel. A dús vegetáció mellett a parlagfű ki fog szorulni.

Egyre inkább terjed (főleg az interneten), hogy a parlagfű egy nagyon is értékes gyógynövény. Igaz, hogy az indiánok gyulladáscsökkentőként használták a főzetét, de mi azért ne próbálkozzunk vele. A kutatók már kísérleteznek hasznosítási lehetőségeivel, de mi addig is irtsuk, ne neveljük!

Hornyákné Zajácz Éva

Máriabesnyői emlék – 2011

Máriát ünnepelni,
Gyűltünk össze száznál is többen,
Évek óta, soha, még ennyien,
Nem ünnepeltünk így közösen.

Korán reggel gyülekezés az iskolánál,
Van itt idős, közép és fiatal korosztály,
Jó együtt látni ennyi hívő lelket,
Csatlakoznak hozzánk még a zenészek.

Felszállva buszokra, elhelyezkedve,
Indulnak az egybegyűltek Máriabesnyőre.
Elmondva Anikóval és Icával a reggeli imát,
Majd a Rózsafüzér és a végén a Miatyánk.

Kellően átszellemülve,
Megérkezünk a helyszínre.
Felsorakoznak az Újhartyániak,
Az élen lobogókkal és a kereszttel az ifjak,
Követve a sort a zenekarunk,
Majd felzárkózva egész zarándoklatunk.

Ahogy a zeneszó fölcsendül,
Szinte minden lélek felüdül.
Mosolygós szemek és arcok,
Indul a menet a Székelykapuhoz.

A küldetésünk a mai napra,
Ünnepelni együtt Máriánkat.
Felvonulva a templom előtti úton,
Vár Turai atya, és köszöntőt mond.

A templomba érkeзве,
Zenével vonulunk az oltár elébe.
Babi köszöntőjét megkönnyezve,
Megkerülve az oltárt és letérdelve.

Ezután lelkileg feltöltődve,
Ki-ki keres magának helyet a misére.
Van, aki gyónni megy, mások hűvöst ke-
resve,
Szétozlik a sereg a tömegben.

A több órás együttlét alatt,
Így tartanak ma össze az újhartyániak.
Jó körbenézni a helyszínen,
Mindenfelé látni ismerősöket.

Itt ma boldog mindenki,
A napot a béke és a szeretet övezi.
Imádkozik mindenki Máriához,
Még a Nap is fényesebben ragyog.

A mise végén indul a körmenet,
Sorakoznak, nem tolongva,
az egybegyűltek.
Aki nem bírja a sétálást, megállva,
Imádkozva nézi a körmenet sokaságát.

Délután kettőkor a Litániára,
Visszajönnek a zarándokok sorban.
A Litánia végén gyülekeznek a hívek,
Búcsút mondanak a kegyhelynek.

Az újhartyániak zeneszóval búcsúznak,
Sok nézője is van e zarándokoknak.
Még a legidősebbek sem fáradnak el,
Mert Mária erőt ad, mindenhez.

Szép volt ez a nap nagyon,
Jó volt együtt ünnepelni, ezen a napon.
Reméljük, jövőre is találkozunk,
És ilyen lelkesedéssel összetartunk.

Mártonné Teréz

*Újhartyáni zarándokok
Az 1960-as években Máriabesnyőn.*

Akire büszkék lehetünk...

Újhartyán község méltán lehet büszke arra, hogy az elmúlt évtizedekben sok tehetséges embert nevelt a szűkebb és tágabb környezetünknek. Van közöttük számos orvos és mérnök, jogász és pedagógus, művész, a sváb zenei kultúra továbbfejlesztése révén magasan képzett zenész és élsportoló is.

Méltán lehetünk büszkék Hölle Martinra, aki 14 évesen póni fogathajtásban többszörös magyar bajnok, Junior Világkupa győztes (Vecsés, 2010.), élete első felnőtt világbajnokságán pedig (2011. Lipica – Szlovénia) 8. helyezett.

Martin állatbarát családba született. Az állatok, mindenekelőtt a lovak szeretete vezérelte, hogy 6 éves korától előbb kedvelésből, majd versenyszerűen sportoljon. Hosszú út, kitartó munka vezetett a „Béla gödör”-től a „Gyémánt Lovaspark”-ig.

Megkérdeztem Martintól, mit jelent számára a fogathajtás?
– Elsősorban sportot, és örülök, hogy ezen kívül sok minden-

re megtanít: kitartásra, akaratereje, a versenyszellem fejlesztésére.

Amióta Martin versenyszerűen sportol (2008.), figyelemmel kísérhetem jellemvonásainak fejlődését, a sport hatását a tanulására – mert abban is példamutató, célrátörő. Jelenleg a Tánacsics Mihály Gimnázium 8. osztályos tanulója, nagyon jó eredménnyel. Bízom benne, hogy a sport mellett a távolabbi tervei is valóra válnak, kitartása, akaratereje a tanulás nehézségein is átsegítik egészen az egyetemi diplomáig.

Biztosak lehetünk, hogy még sokszor és sokat hallunk róla. Kívánom, hogy minél több újhartyáinak legyen olyan „háttorzongató” élménye, mint nekünk, amikor Vecsésen a Junior Világkupa győzelme tiszteletére hallgattuk a magyar himnuszt. Kívánom, hogy a felnőttek között is bizonyítson, világversenyen is állhasson a dobogó legmagasabb fokára.

Lauter Jánosné

Feléledt a Bozsik-program!

Köztudott, a Bozsik-program 2002-ben indult, majd egy alkalommal félbeszakadt az utánpótlásképző akció, aztán újra feléledt. 2006-ban a korábban is támogató OTP-MOL-vezetői úgy vélték, hogy annak szakmai útja nem halad helyes irányba, ezért aztán átmenetileg szüneteltették a szponzorálást.

Tavaly nyár óta viszont - nyolc hónapos kemény munka révén - ismét elkészültek a tervek, és az ideai bajnokságban újraindul a program, immár harmadszor.

Országosan akár többtízezres nagyságrendű is lehet az a szám, amely a focival ismerkedő gyerekek számát jelenti.

Újhartyán is bekapcsolódott, a fiatal tehetségek felkutatását célzó Bozsik-programba. Míg korábban hat éves kortól keresték a reménységeket, ez a helyzet mostanra megváltozott, mert már a három éves korúakat is igyekeznek „megmozgatni”.

Az első edzésen tizenöt-húsz apróság szaladt a foci után, de a következő alkalommal már duplájára emelkedett a labdát kergetők létszáma. A pálya szélén anyukák és apukák figyelik az óvodás és kisiskolás korú gyerekek fejlődését.

Az egyesület és az iskola között is formálódik egyfajta együttműködés. Ennek az a célja, hogy minél több gyerek mozogjon, legyen életük természetes eleme a mozgás, és akár egyesületi keretben sajátítsák el a játék alapjait.

A felnőtt csapat indulásának feltétele volt az, hogy a Bozsik-programban részt vegyenek. Ez a „kényszer” szülte az újabb csapatok alakulását, de a vezetők bíznak abban, hogy ha sikerül tudatosan követni az utánpótlás fejlődését, akkor évek múlva az eredmény jelentkezik az ifi, a serdülő, illetve a felnőtt csapatoknál.

Tölli Andrea

Eladó építési telkek Újhartyánon!

Összközműves építési telkek megvásárolhatóak
készpénzzel kedvezményes áron, vagy hosszú távú részletfizetéssel.

Lehetőség van kész házak, lakások vásárlására is.

További információ a +36 30 996 2469-as számon Szolnoki Istvántól kapható

Festő és fotóművészeti kiállítás nyílt a Pinceklubban

Szeptember 30-án, pénteken bensőséges kiállítások megnyitóján vehettünk részt. Jelentős létszámú, és a környező községekből is jött érdeklődő jelenléte mellett Tölle Andrea Mag TV főszerkesztője nyitotta meg Bubelényi László festőművész szívet melengető tájképeinek és csendéleteinek kiállítását. Majer Erzséni néni szívhez szóló szavalata előkészítette a művek befogadását. A megnyitó fényét a szerény, igen közvetlen de országos rangú művész jelenléte emelte. Helyi zene-művészek muzsikája csak fokozta a hangulatot.

A Pinceklub másik felében jeles dabasi fotóművészek Varga László és Bese József, valamint a helyi újhartyáni amatőr fotósok tárlatát is kedves, lelkes szavakkal Nyiri Margó a dabasi művelődési otthon vezetője nyitotta meg. A megnyitó érdeklődő közönségének műélvezetét közvetlen társasági hangulatát csak fokozták az apró kóstolni, és inni valók.

-drszix-

Svábként magyar

Fennállásának 15 éves évfordulóját ünnepelte a Magyarországi Német Ének-, Zene és Tánckarok Országos Tanácsa (Landesrat). A nagyszabású, országos szintre kiterjedő rendezvénynek Villány város adott otthont. 23 zenekar, 32 kórus és 25 táncsoport vonult fel együttesen Villány főterére. Az eseményen részt vett az Újhartyáni Hercul tábcs csoport is. Az ünnepség rangját jelzi, hogy az Országos Kisebbségi Önkormányzat képviselői mellett részt vett és felszólalt a német és az osztrák nagykövet is. A jubileumi ünnepség szép példáját mutatta annak, hogy a Magyarországon élő német kisebbség miként őrzi hagyományait, vállalva származását. Miként tartja magát teljes jogú magyar állampolgárnak úgy, hogy közben büszke gyökereire. T.A.

Karácsonyra készül...

Fajt Benő, ígérétehez híven szeptember elején belevágta vésőjét a faanyagba, s megkezdte első fázisban Szűz Mária figurájának a kifaragását, a majdani „emberes méretű” községi Betlehemhez.

Ahogy egyéb kötelezettségei engedik, jól halad a munkával, s legjobb reményei szerint Karácsonyra készül a 3 fő alak a Szent Család.

-drszix-

mag
TELEVÍZIÓ

**Hiteles
tájékoztatás**

alapsomag **85,25Mhz**

**Kultúra
Művészet**

Értékkadó

24 órás
képűjság

Érdekes emberek, életutak

e-mail: magtv@magtv.hu

06-70-628-56-72

ez az Ön
hírdetésének
a helye....